अनु.जमाती व इतर पारंपारिक निवासी (वन हक्कांची मान्यता) अधिनियम, २००६ व नियम २००८ आणि सुधारीत नियम २०१२ अंतर्गत मंजूर वैयक्तिक वनपट्टयांवर विहीर बांधणे अनुज्ञेय असल्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक : एस-१०/२०२१/प्र.क्र.६०४/फ-३

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२ दिनांक- २० जुन, २०२३.

वाचा:

- 9) अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वन निवासी (वनहक्कांची मान्यता) अधिनियम, २००६ व नियम २००८ आणि सुधारित नियम, २०१२.
- २) जनजातीय कार्य मंत्रालय, भारत सरकार यांचे अ.शा.पत्र क्र.२३०११/०१/२०१९-FRA, दिनांक १५.०१.२०१९.
- 3) जनजातीय कार्य मंत्रालय आणि पर्यावरण, वने आणि वातावरणीय बदल मंत्रालय, भारत सरकार यांचे संयुक्त अ.शा.पत्र क्र.२३०१९/२५/२०२१-FRA, दिनांक ६.०७.२०२१.
- ४) मा.महाधिवक्ता, महाराष्ट्र राज्य यांचे क्र.AG/२६५/२०२१, दिनांक २८.०७.२०२१ चे अभिमत.
- ५) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१२/जमीन/ FRA-१०/प्र.क्र.२००८-०९/३५८, दिनांक १०.०१.२०२२.
- ६) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१२/ जमीन/FRA-११/प्र.क्र.०१/२०२१-२२/१३६, दिनांक २२.०७.२०२२.

परिपत्रक-

अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक निवासी (वनहक्कांची मान्यता) अधिनियम, २००६ च्या कलम ३(१) अन्वये अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वन निवासी यांना वैयक्तिक व सामूहिक वनहक्क किंवा दोहोंचे धारणाधिकार मिळण्याचे अधिकार प्राप्त झालेले आहेत. सदर अधिनियमाच्या नियम २००८ आणि सुधारीत नियम, २०१२ च्या नियम १६ अन्वये आदिवासींना वनहक्क मान्य करण्यात आलेल्या पट्टयांमध्ये शासनाच्या सर्व योजना, शेतीचा विकास, आदिवासींचे जीवनमान उंचावण्यासाठी व शेतीची उत्पादन क्षमता वाढविण्यासाठी आवश्यक असणारे संसाधन निर्माण करणे इत्यादी हक्क कायद्यानुसार प्रदान करण्यात आले आहेत.

२. पात्र वनपट्टेधारकांना पिण्याच्या उद्देशाने किंवा शेतीपूरक कामांसाठी खात्रीशीर आणि कायमस्वरूपी पाण्याच्या स्रोताची आवश्यकता आहे. पाण्याच्या स्रोताच्या उपलब्धतेमुळे कायदेशीर शेतीपुरक कामे करणे वनपट्टेधारकांना सुलभ होणार आहे. यास्तव, पाण्याचा स्रोत निर्माण करण्याच्या हेतूने वनपट्टेधारकांना त्यांच्या मंजूर वनपट्टयामध्ये राज्याच्या भूजल धोरणाच्या अधीन राहून शासकीय योजनांतील विहिरींच्या निकषांनुसार विहिर बांधणे अनुज्ञेय राहील.

३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२३०६२०१८२०४७५८१९ असा आहे. हे शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अपर्णा उपासनी) कार्यासन अधिकारी महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३. मा.उप मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४. मा.मंत्री, (वने) यांचे खाजगी सचिव
- ५. सर्व मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ६. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, विधान भवन, मुंबई.
- ७. मा.मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ८. अपर मुख्य सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ९. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- १०.अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ११.अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (केंद्रस्थ अधिकारी), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- १२. सर्व विभागीय आयुक्त.
- १३.सर्व मुख्य वनसंरक्षक
- १४.सर्व जिल्हाधिकारी
- १५. आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
- १६. आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
- १७. निवडनस्ती.